

כו. כיון שמתחיל עתה הזכרון אודות ראש השנה — הרי במילא מתחילים להזכר גם אודות זמן הבית וכיאת משיח, שהרי ראש השנה קשור עם זמן הבית, ובפרט ראש השנה שחל להיות בשבת — כקביעות שנה זו — שבו היו תוקעין במקדש דוקא¹⁰¹.

ויש להוסיף, שגם מה שאין תוקעים במדינה קשור עם זמן הבית: ידועה הקושיא¹⁰² על הדין שאין תוקעין בשופר ביו"ט של ראש השנה שחל להיות בשבת, משום גזירה דרבה, שמא יעבירונו ד' אמות כרשות הרבים¹⁰³ — הרי בזמן הזה שאין לנו רשות הרבים (כפי שפוסק רבינו הזקן¹⁰⁴, ועוד כמה אחרונים שלפניו ושל אחריהם¹⁰⁵), לא שייך הטעם דשמא יעבירונו כו', וא"כ, צריכה להתבטל הגזירה, כידוע הכלל¹⁰⁶ שכאשר נאמר טעם הגזירה, הרי זה כאופן שכאשר בטל הטעם אזי בטלה הגזירה? והתירוץ לזה¹⁰⁷ — דביון שמהרה יבנה המקדש, ואז תהי' גם רשות הרבים, לכן אין תוקעין במדינה בראש השנה שחל בשבת, כדי שלא יאמרו אשתקד תקענו ברה"שחל בשבת, ובמילא יכולים גם עתה לתקוע בשבת. והענין בזה (שבזמן הזה אין רשות הרבים, וכשיבנה ביהמ"ק יהי'

101 ראה מנהגי הק"ק בית א"ל יכבץ (נדפסו בהקדמת ספר דברי שלום (להרא"ש מורחב) סימן סד. בס' יד אליהו (להרב סלאטקי, ירושלים תשכ"ג) מע' מנהגים). הובא בלקו"ש ח"ט ע' 391 הערה 3. וראה גם שיחת כ"ף מנ"א תשי"ב סכ"ו (תורת מנחם — התועודיות ח"ו ע' 132).
102 יתקאל מ, א. וראה תוד"ה ואת — נדרים כג, ב. רא"ש סוף יומא.
103 דרושי ר"ה נח, א. סד, א.
104 ר"ה רפ"ד (כט, ב).

105 ראה שו"ת חתם סופר ח"י סי' צו (ובעוד אחרונים) דברכת ליכא אלא משום איסור תחומין. וראה שו"ע אדה"ז סת"ד סי' שנהגו כהאמרים שעכשיו אין לנו רשות הרבים גמורה, ובמילא אין איסור תחומין של תורה, אלא דרבנן.
אבל אין לומר דכאן מותר, דכיון שהוא למעלה

106 ראה שו"ת במדינה קשור עם זמן הבית: ידועה הקושיא¹⁰² על הדין שאין תוקעין בשופר ביו"ט של ראש השנה שחל להיות בשבת, משום גזירה דרבה, שמא יעבירונו ד' אמות כרשות הרבים¹⁰³ — הרי בזמן הזה שאין לנו רשות הרבים (כפי שפוסק רבינו הזקן¹⁰⁴, ועוד כמה אחרונים שלפניו ושל אחריהם¹⁰⁵), לא שייך הטעם דשמא יעבירונו כו', וא"כ, צריכה להתבטל הגזירה, כידוע הכלל¹⁰⁶ שכאשר נאמר טעם הגזירה, הרי זה כאופן שכאשר בטל הטעם אזי בטלה הגזירה? והתירוץ לזה¹⁰⁷ — דביון שמהרה יבנה המקדש, ואז תהי' גם רשות הרבים, לכן אין תוקעין במדינה בראש השנה שחל בשבת, כדי שלא יאמרו אשתקד תקענו ברה"שחל בשבת, ובמילא יכולים גם עתה לתקוע בשבת. והענין בזה (שבזמן הזה אין רשות הרבים, וכשיבנה ביהמ"ק יהי'

101 ראה שו"ת חתם סופר ח"י סי' צו (ובעוד אחרונים) דברכת ליכא אלא משום איסור תחומין. וראה שו"ע אדה"ז סת"ד סי' שנהגו כהאמרים שעכשיו אין לנו רשות הרבים גמורה, ובמילא אין איסור תחומין של תורה, אלא דרבנן.
אבל אין לומר דכאן מותר, דכיון שהוא למעלה

רשות הרבים) כרוחניות — שרשות הרבים ענינו "טורי דפרודא"¹⁰¹, וכיון שבזמן הזה אין בכחנו לברר גם "טורי דפרודא", לכן אין רה"ר; משא"כ לעתיד לבוא, שאז יהי' תוספת כח בקדושה, כאופן ד"ופרצת ימה וקדמה גו"¹⁰², אזי יוכלו לנצח ולברר גם את ההעלם ד"טורי דפרודא".